

FACTSHEET

Onderzoek van zes
perspectieven uit de
praktijk

Achtergrond, aanleiding & doelstelling voor het onderzoek

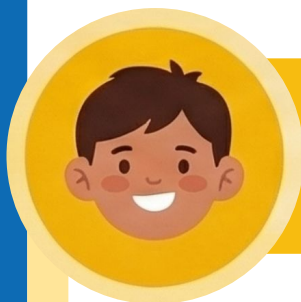
De Amsterdamse werkwijze Specialistische Jeugdhulp in het Speciaal Onderwijs (SJSO) wordt sinds 2018-2019 structureel ingezet. Door specialistische hulpverleners fysiek op scholen te positioneren, vervalt de scheiding tussen zorg en onderwijs. Dankzij een vrijwaringsclausule is hulp direct toegankelijk zonder externe verwijzingen of beschikkingen. Dit voorkomt wachtlijsten en hulp is zo direct beschikbaar zodat de onderwijscontinuïteit geborgd wordt.

Dit onderzoeksrapport biedt een kwalitatieve evaluatie na enkele jaren uitvoering. Het doel is inzicht te geven en om succesfactoren op te halen.

Vragen? Neem contact op via hallo@orion.nl en/of scan de QR code voor het volledige onderzoek.

Specialistische Jeugdhulp in het Speciaal Onderwijs (SJSO)

*"Ik vind het fijn dat ze goed
luistert. Ze is heel aardig en lief,
ze begrijpt mij."*

Leerling over SJSO-professional

Wat valt de deelnemers aan dit onderzoek op?

Leerlingen ervaren de hulp als ondersteunend én praktisch. De nabijheid zorgt voor een lage drempel en faciliteert de opbouw van vertrouwen. De hulp helpt hen om hun eigen gedrag beter te begrijpen en hun zelfbeeld te versterken.

Ouders/verzorgers waarderen de snelheid (geen wachtlijsten) enorm. Dit voorkomt escalatie en geeft direct rust thuis. Kinderen zitten beter in hun vel en hebben minder fysieke klachten. Ouders zien de SJSO-professional als vertrouwenspersoon en gesprekspartner.

Leerkrachten zien de SJSO-professional als een deskundige partner die helpt om de achtergrond van complex gedrag te begrijpen. Dit vergroot de pedagogische handelingskracht en zorgt voor een veiliger klimaat in de klas. De werkdrukvermindering wordt gewaardeerd, leerkrachten hebben meer tijd voor hun lesvoorbereiding.

Zorgcoördinatoren beschouwen SJSO als onmisbaar. De samenwerking is gelijkwaardig met minimale administratieve regeldruk. Men rapporteert dat de hulp direct bijdraagt aan rust in de klas en een merkbare verbetering van het welzijn van leerlingen.

SJSO-professionals voelen een zeer sterke vertrouwensband met leerlingen en ouders/verzorgers en werken intensief systeemgericht in de driehoek rondom het kind (ouders/verzorgers-school-SJSO). De aanpak wordt effectief geacht in preventie en crisisbeheersing.

Werkconferentie-deelnemers identificeren 'korte lijnen' als de absolute kernwaarde. Men ziet de werkwijze niet als tijdelijke steun, maar als essentieel onderdeel van de school. De ambitie is dat deze expertise de leerling volgt, ongeacht de onderwijssetting (warme overdracht).

FACTSHEET

Onderzoek van zes
perspectieven uit de
praktijk

184 respondenten
6 perspectieven

In totaal hebben **184 respondenten** deelgenomen aan dit onderzoek door middel van interviews, vragenlijsten en enquêtes. De respondenten bestaan uit **6 perspectieven**. Dit zijn:

**Leerlingen, ouders/verzorgers,
leerkrachten, zorgcoördinatoren,
SJSO-professionals &
werkconferentie-deelnemers**

Kwantitatieve waardering van SJSO (schaal 1-6)

Snelheid van start
Ervaring van ouders/verzorgers

5.45

Vertrouwensband met
leerling
Ervaring van SJSO-professionals

5.48

Samenwerking met
ouders/verzorgers
Ervaring van zorgcoördinatoren

5.13

Vragen? Neem contact op via
hallo@orion.nl en/of scan de QR
code voor het volledige onderzoek.

Specialistische Jeugdhulp in het Speciaal Onderwijs (SJSO)

5 krachtige factoren van SJSO

Vijf factoren die nauw met elkaar verbonden zijn springen eruit. Juist door de combinatie van deze factoren ontstaat er een synergie die in de praktijk het verschil maakt.

- 1. Nabijheid:** De fysieke aanwezigheid verlaagt de drempel en faciliteert de opbouw van vertrouwen.
- 2. Vertrouwen:** De stabiele band tussen hulpverlener en kind (ik ben ervan en ik blijf erbij) vormt de noodzakelijke basis voor succesvolle hulp.
- 3. Snelheid & preventie:** De directe inzet maakt maatwerk mogelijk, wat de weg vrijmaakt voor snellere interventies en het voorkomen van escalaties.
- 4. Integrale inbedding:** Jeugdhulp en onderwijs opereren als één team. Deze winnen aan kracht naarmate de inbedding op de werkvloer steviger is waardoor korte lijnen ontstaan..
- 5. Impact op onderwijscontinuïteit:** Door sociaal-emotionele uitdagingen direct te adresseren, wordt getracht de rust voor de leerling te herstellen en kan het leren doorgaan.

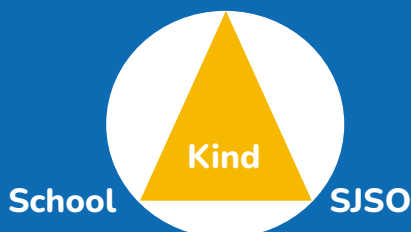
Kerninzicht

De verzamelde ervaringen laten zien dat leerlingen pas echt tot leren komen als zij zich stabiel en veilig voelen. Scholen beschouwen SJSO als een essentieel en onmisbaar fundament voor de brede onderwijsopdracht binnen het (V)SO.

FACTSHEET

Onderzoek van zes
perspectieven uit de
praktijk

Ouders/verzorgers

Specialistische Jeugdhulp in het Speciaal Onderwijs (SJSO)

Overkoepelende aanbevelingen

- ★ **Investeer vooraf** in een zorgvuldige matching tussen de SJSO-professional en de specifieke doelgroep van de school.
- ★ **Versterk de driehoek (ouder/verzorger-school-SJSO):** Verbind de leefwerelden van het kind in één integraal plan vanaf de intake.
- ★ **Ontwikkel een eenduidige routekaart** voor de samenwerking tussen school, SJSO en OKT.
- ★ **Blijf investeren in gezamenlijke professionalisering** op inhoudelijke thema's en organiseer vaste overlegmomenten voor zowel casuïstiek als planning en bezetting.
- ★ **SJSO als model voor inclusie:** Gebruik de ervaringen in het (V)SO als leerplaats om specialistische expertise de leerling te laten volgen naar reguliere onderwijssettings.
- ★ **Uniformeer meer intake-, verslaglegging- en registratieprocedures.** Dit verlaagt de ervaren administratieve druk.

Spanningsvelden en dilemma's

De effectiviteit van de werkwijze vraagt om een voortdurende balans tussen:

- ▶ Het bewaken van de eigen expertise versus de dagelijkse hectiek op school.
- ▶ De afweging tussen de effectieve leertijd versus SJSO-tijd.
- ▶ Vertrouwelijkheid voor de leerling/ouders/verzorgers versus de informatiebehoefte van het schoolteam voor begeleiding in de klas.

Vragen? Neem contact op via hallo@orion.nl en/of scan de QR code voor het volledige onderzoek.

Aanbevelingen op gemeentelijk niveau

- ★ **Continueer de SJSO en ontwikkel het verder.**
- ★ **Realiseer meerjarige financiering.**
- ★ **Ontwikkel een eenduidig protocol** voor informatie-uitwisseling die recht doet aan zowel de vertrouwelijkheid voor de leerling als de informatiebehoefte van de school.